

Saker til behandling i kontrollutvalgets møte

onsdag 26. mars 2008 kl 16.30

Møtet holdes i Kontrollutvalgets sekretariat Fr. Selmers vei 2

Kart I

Sak	Side
10/08 Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23.01.2008	2
11/08 Rapport 2/2008 Intern kontroll i og rundt Socio.....	2
12/08 Intern kontroll i og rundt IT-systemer - samlerapport 2007	3
13/08 Årsoppgjør for Kommunerevisjonen for 2007	4
14/08 Selvfinansiering av Kommunerevisjonen gjennom kostnadsfordeling.....	4
15/08 Årsoppgjør for kontrollutvalget for 2007	5
16/08 Kontrollutvalgets årsmelding 2007.....	6
17/08 Kontrolloppstilling over registrerte og innberettede beløp for Oslo kommune - Bykassa	6
18/08 Byråden for velferd og sosiale tjenesters redegjørelse om gjennomførte tiltak i forbindelse med Kommunerevisjonens rapport 7/2007 - Bydelenes behandling av søknad om fast plass i sykehjem	7
19/08 Forslag fra Knut Frigaard (F) fremsatt i møte 15.11.2007	9
20/08 Revisjonsstrategier for Oslo kommune 2008 - 2011.....	10
21/08 Oppfølging av rapport 2/2007 - Kontroller i og rundt det elektroniske bestillings- og fakturasystemet i Oslo kommune	11

10/08

Protokoll fra kontrollutvalgets møte 23.01.2008

Protokollen følger vedlagt.

11/08

Rapport 2/2008 Intern kontroll i og rundt Socio

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen har gjennomgått intern kontrollen i og rundt flyktningsystemet Socio, jf kontrollutvalgets vedtak av 24.01.2007, sak nr. 11. Socio håndterer årlig grunnlaget for ca. 400 mill. kroner i inntekter til Oslo kommune, og utgifter til stønader på over 50 mill. kroner. Undersøkelsens hovedfokus har vært om kommunen får de inntekter den har krav på i form av integreringstilskudd fra Staten, og at utgiftene knyttet til introduksjonsstønad til flyktninger som deltar i introduksjonsprogram er gyldige og tilstrekkelig dokumentert. Rapporten har vært på høring i Helse- og velferdsetaten (HEV) og i de bydelene som ble undersøkt.

Socio mangler viktig funksjonalitet, har svak brukervennlighet og var delvis eller helt ikke tatt i bruk i flere bydeler på undersøkelsestidspunktet. Dette kan spores tilbake til uenighet med systemleverandøren om avtalt leveranse og behov som er identifisert senere.

Høringsuttalelsene gir inntrykk av bred enighet om disse forholdene, og HEV varsler en rekke tiltak. Man har blant annet kommet til enighet med leverandøren, og mange kontraktsrestanser er under utvikling og skal leveres våren 2008. Det er imidlertid mer usikkerhet om annen manglende funksjonalitet vil bli rettet opp. Det er viktig at Helse- og velferdsetaten følger opp dette i forhold til systemleverandøren.

For å motta integreringstilskuddet må bosatte flyktninger registreres i Socio. Undersøkelser i syv bydeler avdekket manglende rutiner for å sikre at alle flyktninger blir registrert. Kommunerevisjonen anbefaler at Byrådsavdeling for velferd og sosiale tjenester eller HEV klargjør praksis og utarbeider bestemmelser for dette. HEV varsler at anbefalingen vil bli møtt med nye kapitler i kvalitetshåndboken for sosialtjenesten.

Undersøkelser av utbetalinger av introduksjonsstønaden avdekket blant annet manglende samordning med andre offentlige ytelser og manglende trekk for ugyldig eller udokumentert fravær. Stikkprøver i bydelene viste at i mer enn ett av tre tilfeller var fravær udokumentert. Dette indikerer omfattende brudd på bestemmelsene og innebærer risiko for at urettmessig høye stønadsbeløp blir utbetalt. Alle bydelene rapporterer tiltak for å bedre rutinene der det er avdekket svikt; de fleste med umiddelbar virkning.

Kommunerevisjonen har observert svak arbeidsdeling knyttet til saksbehandling, vedtak og anvisning av utbetaling. Bydelene varsler tiltak for å redusere svakhetene.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Kommunerevisjonens rapport 2/2008 Intern kontroll i og rundt Socio viser at systemet har funksjonelle mangler og ikke har vært tatt i bruk som forutsatt i innføringsplanen. Utvalget merker seg videre at Helse- og velferdsetaten har satt i gang tiltak og vil jobbe videre med rapportens anbefalinger når det gjelder manglende funksjonalitet og registrering av flyktninger og at etaten har utarbeidet en tidsplan for gjennomføring av rapportens anbefalinger. Kontrollutvalget merker seg at bydelene rapporterer om planlagte og igangsatte forbedringstiltak på de områder der Kommunerevisjonen har avdekket svikt i rutineene. Kontrollutvalget ber om at Helse- og velferdsetaten oversender en statusrapport per 30.09.2008 for gjennomføring av sine tiltak.

Saken oversendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 06.03.2008 m/vedlegg

12/08

Intern kontroll i og rundt IT-systemer - samlerapport 2007

Saken gjelder:

Kommunerevisjonen legger med dette fram rapporten *Intern kontroll i og rundt IT-systemer - Samlerapport for 2007*. Dette er en samlerapport om to IT-undersøkelser som ble gjennomført i 2007 og som ikke tidligere er lagt frem for kontrollutvalget. Begge har intern kontroll i eller rundt virksomhetssystemer som fellesnevner og tar for seg applikasjoner som er av betydning for regnskap og økonomistyring.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar samlerapporten om intern kontroll i og rundt to IT-systemer til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.02.2008 m/vedlegg

13/08

Årsoppgjør for Kommunerevisjonen for 2007

Saken gjelder:

Årsoppgjør 2007 består av årsberetning, årsregnskap og revisjonsberetning.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Oslo kommunes kontrollutvalg tar årsoppgjøret for Kommunerevisjonen for 2007 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 25.02.2008 m/vedlegg

14/08

Selvfinansiering av Kommunerevisjonen gjennom kostnadsfordeling

Saken gjelder:

I bystyrets møte 27.02.2002 sak 40 ble følgende vedtatt:

1. *Det innføres en ordning med selvfinansiering gjennom kostnadsfordeling.*
2. *Kommunens etater, bydeler og stiftelser belastes for andelen av kostnadene forbundet med Kommunerevisjonens regnskapsrevisjon iht. årlige budsjettforslag.*
3. *Byrådsavdelinger og andre kommunale virksomheter som ønsker å benytte Kommunerevisjonen til spesielle undersøkelser, ettersyn eller avtalte oppdrag faktureres og avregnes for kostnadene med disse tjenester etter medgått tid eller etter avtale.*
4. *Kommunerevisjonen utarbeider hvert år en sak om fordelingen av virksomhetens andel av kostnadene knyttet til pkt.1, som legges fram for kontrollutvalget.*
5. *Endringene får innvirkning fom. budsjett- og regnskapsåret 2003.*

Revisjonsstandardene som er fastsatt av Den norske Revisorforening, krever blant annet at revisor i større grad en tidligere må dokumentere sin forståelse av foretaket og sine risikovurderingshandlinger av foretakets rutiner og interne kontroll. Standardene krever dessuten at revisor utfører revisjonshandlinger for å innhente informasjon som brukes til å identifisere risikoene for vesentlig feilinformasjon som skyldes misligheter.

Det foreslås en økning i revisjonshonorarene fra 2008 til 2009. Økningen skyldes dels at timeprisen er økt med 4.04 % og dels en styrking av regnskapsrevisjonen i de virksomheter hvor det er høyest risiko.

I tillegg til ordinær regnskapsrevisjon vil bydelene bli fakturert for revisjon av regnskaper for beboere i sykehjem, estimert til 400 timer. Medgått tid til revisjon av kommunens kompensasjonskrav for merverdiavgift vil bli avregnet med Byrådsavdeling for finans og utvikling med 180 timer og ca. 700 timer vil bli fakturert for vårt arbeid med attestasjonsoppgaver for regnskaper knyttet til oppgaver med særskilt finansiering.

I samsvar med vedtakets punkt fire har Kommunerevisjonen beregnet virksomhetenes andel av kostnadene for regnskapsrevisjon for 2009, jf. vedlegg 1.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar Kommunerevisjonen forslag til fordeling av kostnader for regnskapsrevisjon for 2009 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 06.03.2008 m/vedlegg

15/08

Årsoppgjør for kontrollutvalget for 2007

Saken gjelder:

Kontrollutvalget avgir i samsvar med reglementet for kontrollutvalget årsmelding til bystyret om sin virksomhet etter mønster av bystyrekomiteenes årsmeldinger. Årsmelding for 2007 fremmes til behandling til kontrollutvalgets møte 26.03.2008.

Årsberetningen i denne saken kommer i tillegg til ovennevnte melding og avgis i tilknytning til regnskapet i samsvar med byrådets rundskriv om årsberetninger for etater så langt det passer.

Årsoppgjøret for 2007 består av årsberetning, årsregnskap og revisjonsberetning.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget tar årsoppgjøret for kontrollutvalget for 2007 til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 04.03.2008

16/08

Kontrollutvalgets årsmelding 2007

Saken gjelder:

Ifølge kontrollutvalgets reglement § 3, nr. 4 skal kontrollutvalget avgi årsmelding til bystyret om sin virksomhet.

Vedlagt følger forslag til melding for 2007.

Sekretariatslederen fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget innstiller til bystyret å fatte følgende vedtak:

Kontrollutvalgets melding for 2007 tas til orientering.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 12.02.2008 m/vedlegg

17/08

Kontrolloppstilling over registrerte og innberettede beløp for Oslo kommune - Bykassa

Saken gjelder:

Ifølge forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv. § 4, 2. ledd nr. 6 skal revisor *skriftlig påpeke overfor kontrollutvalget begrunnelse for manglende underskrift ved bekreftelse overfor offentlige myndigheter som gis i henhold til lov eller forskrift.*

Etter forskrift om levering av lønnsoppgave datert 23. desember 1998 nr. 1083, jf. ligningsloven § 6-16 første ledd bokstav b, skal arbeidsgiver levere inn lønns- og trekkoppgaver. Kontrolloppstillingen skal undertegnes av revisor.

Kontrolloppstillingen for 2005 ble ikke underskrevet fordi det var uavklarte differanser mellom lønns- og regnskapssystemet ute i den enkelte virksomhet. Det vises til kontrollutvalgets vedtak i møte 24.8.2006, sak 85:

Kontrollutvalget ber byrådet sørge for at det fastsettes rutiner som sikrer at kommunen kan sende inn en kontrolloppstilling hvor det er samsvar mellom opplysningene gitt i årsoppgave for arbeidsgiveravgift – følgeskriv til lønns- og trekkoppgaver og kommunens regnskapssystem.

Kommunerevisjonen etterlyste kontrolloppstillingen for 2006 i brev av 28. juni 2007 til Byrådsavdeling for finans og utvikling. I byrådsavdelingens svar av 20. desember 2007 fremkommer følgende: *Byrådsavdelingen har nå mottatt utkast til kontrolloppstilling over*

registrerte og innberettede beløp for 2006. Etter å ha gjennomgått oppstillingen finner vi at det er så store mangler og usikkerhetsmomenter ved den at vi ikke kan oversende den for attestasjon. Det er ikke realistisk å få gjennomført en kvalitetsmessig tilfredsstillende avstemming for 2006. Byrådsavdelingen antar at det også vil være vanskelig å få gjennomført dette for 2007.

I brevet redegjør byrådsavdelingen også for de rutiner som det legges opp til i 2008.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget viser til sitt vedtak av 24.08.2006 hvor følgende ble vedtatt: Kontrollutvalget ber byrådet sørge for at det fastsettes rutiner som sikrer at kommunen kan sende inn en kontrolloppstilling hvor det er samsvar mellom opplysningene gitt i årsoppgave for arbeidsgiveravgift – følgeskriv til lønns- og trekkoppgaver og kommunens regnskapssystem.

Utvalget finner det beklagelig at det ikke tidligere er iverksatt rutiner som sikrer at Oslo kommune kan oppfylle sin plikt til å sette opp en tilfredsstillende kontrolloppstilling over registrerte og innberettede beløp.

Kontrollutvalget anser det uheldig dersom kommunen ikke gjennomfører kvalitetsmessig tilfredsstillende avstemming for 2007. Utvalget forventer at byrådet etablerer de skisserte rutiner og at nødvendige kontroller gjennomføres.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 19.02.2008 m/vedlegg

18/08

Byråden for velferd og sosiale tjenester redegjørelse om gjennomførte tiltak i forbindelse med Kommunerevisjonens rapport 7/2007 - Bydelenes behandling av søknad om fast plass i sykehjem

Saken gjelder:

Byråden for velferd og sosiale tjenester redegjør i brev datert 19.02.2008 for byrådsavdelingens oppfølging av Kommunerevisjonens forvaltningsrevisjonsrapport 7/2007 *Bydelens behandling av søknad om fast plass i sykehjem.*

I møte 03.05.2007 sak 50/07 fattet kontrollutvalget følgende vedtak rettet til byråden:

Kontrollutvalget viser til anbefalingene i avsnitt 4.2 i Kommunerevisjonens rapport 7/2007 *Bydelenes behandling av søknad om fast plass i sykehjem* og ber byråden for velferd og sosiale tjenester orientere utvalget om hvilke tiltak byråden og bydelene har gjennomført per 31.12.2007.

I Kommunerevisjonens rapport framgår følgende anbefalinger i avsnitt 4.2:

Alle bydeler bør gjennomgå behovet for å utarbeide og implementere skriftlige rutiner for håndteringen av muntlige henvendelser, slik at dokumentering og oppfølging av henvendelsene sikres.

Bydeler som har utarbeidet egne prosedyrer innenfor rammen av byrådets kriterier for inntak i sykehjem, bør gjennomgå og vurdere om disse er tilfredsstillende, og eventuelt utarbeide og implementere nye. De bydelene som ikke har utarbeidet egne prosedyrer, må etablere slike.

Bydelene bør vurdere sin kapasitet, rutiner og praksis med sikte på å avklare om det er behov for å iverksette ytterligere tiltak for å sikre at søknader behandles og avgjøres uten ugrunnet opphold, og at det fattes vedtak i alle saker om fast plass i sykehjem.

Oslo kommune har valgt å innføre Gericas som fagsystem for pleie- og omsorgsområdet. Alle bydelene bør ta i bruk systemet for å dokumentere alle ledd av saksbehandlingen for søknader om fast plass i sykehjem, også kommunikasjonen mellom bestiller og utfører.

I møte 20.06.2007 sak 262/07 behandlet bystyret rapport 7/2007 og fattet vedtak om at redegjørelsen som kontrollutvalget ba om fra byrådet per 31.12.2007, også skulle legges fram for helse- og sosialkomiteen.

I brevet fra byråden redegjøres det både for byrådsavdelingens oppfølging av rapporten overfor bydelene og bydelenes tilbakemelding til byrådsavdelingen. Når det gjelder bydelenes oppfølging, orienterer byråden om at tilbakemeldingene fra bydelene per 31.12.2007 viser at alle bydelene har hatt en gjennomgang av sine skriftlige rutiner for behandling av søknad om fast plass i sykehjem og endret disse i tråd med Kommunerevisjonens anbefalinger. Alle bydelene oppgir også at de reviderte rutinebeskrivelsene nå er implementert ved bestillerkontorene og at de benytter Gericas som fagsystem for pleie- og omsorgsområdet.

Kommunerevisjonen mener at redegjørelsen fra byråden er et godt grunnlag for en oppfølgingsundersøkelse av bydelenes behandling av søknader til fast plass i sykehjem. Slik oppfølgingsundersøkelse vil bli vurdert foreslått i 2009.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget har mottatt redegjørelsen fra byråden for velferd og sosiale tjenester, om tiltak byråden og bydelene har gjennomført per 31.12.2007 som følge av Kommunerevisjonens anbefalinger i rapport 7/2007 *Bydelens behandling av søknad om fast plass i sykehjem*.

Kontrollutvalget registrerer med tilfredshet at byråden kan melde at alle bydelene oppgir at de reviderte rutinebeskrivelsene nå er implementert ved bestillerkontorene og at de benytter Gericas som fagsystem for pleie- og omsorgsområdet.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 07.03.2008 m/vedlegg

19/08

Forslag fra Knut Frigaard (F) fremsatt i møte 15.11.2007

Saken gjelder:

I kontrollutvalgets møte 15.11.2007 fremmet Knut Frigaard på vegne av F følgende forslag:

- a) *Kontrollutvalget setter seg noen mål som det tar sikte på å få gjennomført i kalenderåret.*
- b) *Kommunerevisjonen innarbeider i sine forslag til kontrollutvalget om saken er av så alvorlig karakter at administrative ansvarlige bør innkalles til møte i kontrollutvalget for eksempel – byråd – styreleder – etats-/foretaksleder etc.*
- c) *Uttalelsene fra de ansvarlige som er blitt innkalt til møter i kontrollutvalget, når det gjelder reaksjonen på de påviste feil eller misligheter innen deres ansvarsområde, protokolleres.*
- d) *Kommunerevisjonen bes fremme forslag om hvilke virksomheter kontrollutvalget bør spesielt følge opp med samtaler med virksomhetens ledelse og ansatte og foreslå program for et slikt møte.*
- e) *Kommunerevisjonen anmodes om ved utformingen av vedtaksforslag til kontrollutvalget å legge vekt – ikke bare på konstateringen av eventuelle feil og misligheter (som er revisjonens primæroppgave) – men også på hvordan vedtaket mest hensiktsmessig bør formuleres for å utvirke de nødvendige tiltak, med sikte på at slike feil og misligheter ikke forekommer igjen.*
- f) *Kommunerevisjonen legger Reglement for utforming av vedtak i folkevalgte organer til grunn ved utformingen av vedtaksforslag til kontrollutvalget.*

Forslagene ble ikke realitetsbehandlet. Sekretariatet ble bedt om utarbeide sak for nærmere drøfting av kontrollutvalgets vedtaksformuleringer. I denne saken drøfter sekretariatet hhv mål for kontrollutvalget, utforming av vedtaksforslag og protokollering og tiltak mot feil og misligheter i Kommunerevisjonens vedtaksforslag.

Det fremmes ikke forslag til vedtak fra sekretariatets side.

Dokumenter innkommet:

- Sekretariatslederens notat datert 11.03.2008

Revisjonsstrategier for Oslo kommune 2008 - 2011

Saken gjelder:

I denne saken omtales kontrollutvalgets og Kommunerevisjonens ulike oppgaver slik at bystyret får anledning til å ha en samlet drøfting av tilsyns- og revisjonsoppgavene. Saken inneholder bl.a. forslag til overordnet plan for forvaltningsrevisjon og plan for selskapskontroll for perioden 2008-2011 i samsvar med gjeldende bestemmelser. I vedlegg til saken er revisjonsoppgavene nærmere beskrevet, herunder planlegging, gjennomføring og rapportering.

Kommunelovens bestemmelser om kontrollutvalg og revisjon ble vedtatt endret ved lov av 12.12.2003. Endringene trådte i kraft fra 01.07.2004. Kommunaldepartementet ga med hjemmel i loven forskrift om kontrollutvalg 15.06.2004. I forskriften § 10 er det følgende bestemmelse om overordnet plan for forvaltningsrevisjon:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.

Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper, jf. kommuneloven § 77, nr. 5. Det framgår videre av kommuneloven § 80, første og annet ledd at kontrollutvalget og revisor har innsynsrett i de heleide selskapene. I forskriften § 13 framgår følgende om plan for selskapskontroll:

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegeres til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 12.03.2008 m/vedlegg

21/08

Oppfølging av rapport 2/2007 - Kontroller i og rundt det elektroniske bestillings- og fakturasystemet i Oslo kommune

Saken gjelder:

Kontrollutvalget behandlet Kommunerevisjonens rapport 2/2007 - Kontroller i og rundt det elektroniske bestillings- og fakturasystemet i Oslo kommune i møte den 01. mars 2007 - sak 18. Saken ble fulgt opp i møte 19. juni 2007 - sak 72, og utvalget vedtok blant annet følgende:

Kontrollutvalget finner det utilfredsstillende at svakhetene fortsatt ikke er rettet opp. Utvalget ber om tilbakemelding når byrådsavdelingen finner at betryggende intern kontroll er etablert.

Byrådsavdeling for finans og utvikling har gitt tilbakemelding i brev av 23. januar 2008.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Kontrollutvalget merker seg at Byrådsavdeling for finans og utvikling mener at det er tatt i bruk hensiktsmessige kontroller og at disse med rimelig grad av sikkerhet fungerer med dagens systemløsning, men at det likevel ikke kan utelukkes at det oppstår feil som enten skyldes svakheter i løsningen eller i de manuelle rutine i den enkelte virksomhet.

Kontrollutvalget er ikke tilfreds med at byrådsavdelingen mener det ikke kan utelukkes at feil oppstår pga. svakheter i systemløsningen, men merker seg at mange av de risikoforholdene som ble avdekket nå langt på vei er eliminert med de etablerte tiltakene. Det bør etableres en formalisert rutine for varemottak som ytterligere ivaretar dokumentasjon og sporbarhet av varemottak og som gjøres obligatorisk for alle virksomhetene. Utvalget ber byrådsavdelingen om tilbakemelding når slik rutine er etablert.

Saken oversendes finanskomiteen.

Dokumenter innkommet:

- Kommunerevisorens innstilling datert 11.03.2008 m/vedlegg

Kontrollutvalgets sekretariat, 12. mars 2008

Reidar Enger
sekretariatsleder